

Evelina

Av

Magnus Jahnsson

”Ja, det är Evelina”, svarade kvinnan bakom Erik i sin mobiltelefon. ”Nej, jag hinner inte ... vi får boka om det mötet till imorgon ... OK ... klockan 10 blir bra ... jättebra, tack Lena, hej då!”

Erik stelnande till, som han alltid brukade göra när han hörde det namnet, ställde ner kaffekoppen på bordet med darrande händer så att lite kaffe skvimpade ut på den trendiga gråa duken. Evelina är ju inte ett speciellt vanligt namn, tänkte Erik. Hon hade ju pratat gotländska också, om än mycket mer utspädd med stockholmsdialekt än vad Erik mindes. Men det var ju minst 15 år sen nu och Eriks bild av Evelina var egentligen inte mer än en idealbild, en karikatyr, en seriefigur rentav. Det insåg han själv numera och därför beslutade han att vänta några sekunder med att vända sig om. Tänk om det trots allt var hon, efter alla dessa år.

Några sekunder blev till någon minut men när hjärtat slutat bulta snabbare vände sig Erik om, rädd att det inte skulle vara hans Evelina men nästan lika rädd för att det skulle vara det. Kvinnan han såg satt med ryggen emot honom, håret var rött och uppsatt i en knut. Hon var rätt lång och hade ståtlig hållning. Han mindes inte att håret var rött men det såg färgat ut. Visst skulle det kunna vara hon. Erik

beslöt att ta mod till sig. Om det inte var hon så var det ju ändå bara någon kvinna han aldrig skulle möta igen och han var ju ändå bara tillbaka i Stockholm för ett kort stopp.

”Evelina Linberg?” frågade han, kände hur gommen blev torr och hjärtat som han just fått kontroll på började banka igen.

Hon ryckte till lätt, vände sig sakta om med sin tekopp strax under hakan. Ångan från koppen löstes upp i tomma intet precis under hennes näsa.

”Det var länge sen någon kallade mig Linberg”, svarade hon med ögonbrynen rynkade, nyfiket frågande. ”Numera kallar de mig mest von Kues. Självt tycker jag det låter rätt högfärdigt men min man, Joachim, vägrade kalla sig Linberg.” Hon andades ut sakta, ställde ner tekoppen och ett halvt igenkännande, halvt frågande leende spred sig över hennes läppar.

”Erik, Erik Andersson! Det är du, visst är det du?”

Erik kunde inte komma sig för att säga något men han nickade stumt och rodnade.

Det glimmade till i hennes ögon och hon gav till ett av de där små glädjetjuten han mindes så väl, hoppade upp från stolen, ryckte upp honom och gav honom en jättekram. Hon var precis lika lång, atletisk och smidig som han mindes henne och inte det minsta bekymrad över att han var fem centimeter kortare, tunn som en räka och att det var hon som ryckte upp honom ur stolen istället för tvärt om. Hon satte ner honom igen och sköt iväg honom till armlängds avstånd.

”Erik Andersson! Hur länge sen är det vi sågs? Det måste vara nästan 20 år!

”Ja, något sånt”, svarade han rossligt. Rösten och självförtroendet var lång-samt på väg tillbaks. ”Jag kan inte fatta att det är du!”

”Inte jag heller! Otroligt, alltså!”

”Jag tyckte att jag kände igen den gotländska dialekten när du svarade i telefonen och Evelina är ju inte ett så vanligt namn.”

”Erik Andersson! ” Hon skakade på huvudet och nöp sig själv i armen.

”Jag vet. Det känns helt överkligt. Herre Gud! Hur är det med dig? Vad gör du nuförtiden? Jag låter ju som Tomas Ledin!”

De skrattade båda förlösande, tittade på varandra skärskådande för att uppdatera sina minnesfiler och för att jämföra med de gamla bilder som låg lagrade någonstans bak i deras respektive undermedvetna.

”Slå dig ner här en stund”, sade hon och bjöd över honom till sitt bord med en typiskt yvig och självsäker armgest. ”Har du tid?”

”Tid har jag gott om nuförtiden”, svarade han och log bistert. ”Jag kan verkligen inte fatta att det är du! Du är dig lik, vet du det? Du ser inte ut att vara 40 år!”

”Du är dig också lik, smickrare där”, log hon. ”Men du ser inte ut som jag minns dig. Du ser verkligen äldre ut, solbränd, nästan väderbiten, och smärt.”

”Skall jag ta det som en komplimang?”

”Ja, jag menar det inte negativt, rynkorna klär dig. Du var gulligt naiv på den gamla goda tiden men allt det där är borta nu.”

”Ja, det har hänt en del sen vi såg senast. Har du färgat håret rött förresten?”

”Det är inte rött. Det är Mahognykoppar faktiskt”, svarade hon låtsasförnärad. ”Det började komma lite grått i håret för några år sen och det kunde jag liksom inte förlika mig med. När var det egentligen vi sågs sist? Det måste ha varit ...”

”Min examensfest på GIH, 14 juni 1990. Du var där med den där långa killen som blev svartsjuk när vi dansade och fånade oss som vi brukade!”

”Micke! Jag hade nästan glömt den idioten. Jag förstår inte att jag kunde bli kär i honom. Det höll bara några månader till. Han fick ett riktigt svartsjukeanfall och hotade mig. Då stack jag. Jag fick ha hemligt telefonnummer en tid efter det.”

”Vet du, jag vågade aldrig säga det till dig då men han hotade mig på den festen, sa att om han någonsin såg mig ta på dig igen så skulle han ...” Erik drog pek fingret snabbt över sin hals.

”Näe!”

”Jag vågade inte ringa dig sen på ett tag eftersom ni bodde tillsammans för det mesta och när jag sen försökte kunde jag inte hitta dig. Nu förstår jag bättre varför.”

”Den jäveln”, fräste hon. ”Du skulle ha berättat så hade jag sparkat ut honom där på studs!”

”Det var mycket man borde ha gjort på den tiden”, suckade han. ”Men berätta nu, tog du din veterinärexamen? Uppenbarligen är du gift, har blivit en Fru von Kues”. Han var modigare nu och rösten dröp av ironi som på den gamla goda tiden. ”Berätta!”

”Jag försökte faktiskt kontakta dig och bjuda in dig till mitt examens-öl året efter men kunde inte hitta dig heller.”

”Jag fick jobb i Lund på Katedralskolan, gympalärare såklart, precis efter examen och träffade Mia. Vi klickade direkt och jag gifte mig snabbt med henne. Vi tog hennes efternamn, Berg, så det var nog svårt att hitta mig. Jag var trött på Stockholm och stack bara egentligen. Men nu lurar du mig att prata om mig igen!” Han log, mer avslappnad nu. ”Jag vill höra om dig!”

”Vad vill du höra?” log hon, lite matt. ”Jag jobbar på veterinärförbundet, är specialist på läkemedel för hästar kor och får, är gift sen 12 år med Joachim. Han är civilingenjör, från en rik familj så vi bor i Djursholm, har två barn, Emilia och Erik.” Hon pausade och tittade ned i sin tomma kaffekopp. ”Inte riktigt det liv jag snackade om när jag skulle ha min hästgård på Gotland och leva nära naturen och djuren eller hur?”

”Wow, Djursholm! Du har kommit upp dig i världen du. Vad jag är glad för din skull! Hästgården var ju ändå bara en dröm vi larvade oss om när vi hyrde hästar och red omkring borta vid Stora Skuggan.”

”Ibland har jag undrat,” svarade hon, lyfte blicken och tittade ut genom fönstret. ”Skall jag hämta lite mer kaffe till dig? Jag vill ha en bulle till och måste ändå på toa.”

”Ja tack, gärna” svarade han. ”Det är nästan så att man skulle beställa in lite champagne för att fira att vi ses igen efter all denna tid.”

Hon skrattade igen, reste sig och försvann runt ett hörn där en skylt pekade mot toaletten.

Vad egendomligt det kändes tänkte hon när hon satt på toan och hörde kisset sakta strila mot insidan av toastolen. Där satt lill-Erik, den blyge, naive killen från idrottshögskolan som alltid var med på ett hörn, alltid var glad men som man aldrig ändå riktigt visste var man hade. Jag undrar om jag kände något speciellt för honom då? Nej, inte vad jag kan minnas. Han var alltid mer som en lillebror eller en bästis som man snackade och skojade med. Men nu har något hänt; den Erik som sitter där ute är inte samme Erik alls. Han har blivit vuxen trots allt. Det trodde jag inte. Jag kan inte riktigt se honom som vuxen, undrar vem han är nu? Jag känner att jag faktiskt väldigt gärna vill veta lite mer; har inte haft det så här spännande på år och dag. Vad säger det om mitt liv egentligen? Hon log för sig själv och tänkte att hon nog skulle kolla om de inte hade lite champagne på caféet. Det skulle inte vara dumt att få lite fnitterbubbel i sig tänkte hon och det pirrade till i henne på ett sätt det inte gjort på länge; lite olydig och busig kände hon sig. Det måste vara minnena från studenttiden som gör det, tänkte hon.

Erik såg efter henne när hon gick bort mot toan. Vad naturligt det kändes att prata med henne. Det var som om de setts igår. Han borde ta tillfället i akt och berätta det som hade malt i hans inre så länge. Han skakade på huvudet och tänkte tillbaks på henne som han mindes henne, Evelina, gudinnan, som bara svepte in i ett rum och tog över. Hon hade inte förändrat sig. Auran fanns fortfarande kvar

runt henne men nu var hon mer kontrollerad, mer konventionell. Han kunde inte låta bli att tycka att just det kändes snopet på något sätt. Han var också lite förvånad, och om han nu skulle vara ärlig mot sig själv: lite besviken på, att hon hade gift sig med en välbärgad Djursholmare. De hade brukat skämta om dem när de satt på sina hästar vid Stocksundstorp och tittade över sundet mot deras palats längs stranden i Danderyd. Han hade alltid föreställt sig att hon skulle ha hittat en vacker, färgstark, manodepressiv skådespelare eller något sånt som kunde matcha henne och alla hennes galna infall. Men kärleken är väl blind och för den delen kanske det kan finnas Djursholmare som är galna och spontana också. Men det lät inte som om hennes man var en bohem direkt.

Joachim von Kues måste i alla vara en mycket lycklig man tänkte han när han såg henne komma tillbaka, höfterna vickande på det där oemotståndliga sättet, håret utslaget nu och händerna bakom ryggen. Ögonen tindrade och berättade om bus på väg, precis som förr. Mer än så behövdes inte för att hans hjärta skulle börja bulta igen.

Hon gjorde en lite piruett framför bordet och sträckte armarna i luften i en segergest. I ena handen hade hon en Bollinger-pava och i andra handen två champagneglas korsade.

”Ta da! Herrn hade beställt champagne!” fnittrade hon. ”Det var en jättebra idé och jag kände att det var länge sen jag var lite stygg och spontan!” Hon ställde ner flaskan och glaset på bordet. Korken flög av med ett plopp, snabbt och vant fyllde hon glaset. ”Jag var alltid en fena på att öppna champagneflaskor”, sade hon. ”Men nu vill jag höra om dig! Du är alltså också gift. Barn?”

”Nej du, det är ingen solskenssaga som din, vi skiljde oss efter några år. Hon ville ha barn men vi var inte kompatibla enligt läkarna.” Han tömde glaset och hon fyllde på det igen.

”Inte kompatibla, hur menar du då?”

”Mina spermier och hennes ägg dödade varandra och det dödade hennes känslor. Hon stack för att hitta någon kompatibel partner och jag var knäckt, totalt knäckt rätt länge faktiskt.”

”Näe!” sade hon och rörde vid hans hand, naturligt. ”Vad hände sen?”

”Hon köpte ut huset, allt annat från bodelningen sålde jag och flydde så långt bort jag kunde, Asien, Australien; tog ströarbeten här och där.”

”Men du verkar inte helt olycklig nu i alla fall.”

”Nej, jag hamnade till sist på Nya Zeeland och började jobba på en vingård.”

”Nya Zeeland?”

”Japp! Och faktiskt: jag hittade tillbaks till mig själv där efter ett tag, trivdes bra och bestämde mig för att stanna tills vidare”

”När var detta?”

”En sju-åtta år sen.”

”När flyttade du tillbaks?”

Han skakade på huvudet. ”Det fanns liksom aldrig någon anledning att göra det.”

”Så du bor kvar där nu?”

”Mm, på ett litet ställe mellan Napier och Gisbourne på Nordön för att vara exakt, mitt i ingenstans men med en fantastisk vy över havet. Där har jag bott och jobbat sen dess, ensam. Är bara hemma nu några veckor för att ordna upp dödsboet efter morsan. Jag begravde henne för en vecka sen och nu skall bara huset och prylarna säljas sen sticker jag tillbaka. Nu har jag ingen släkt eller något annat som håller mig kvar här. Det känns faktiskt lite som en befrielse.”

”Jag vet inte vad ...” började hon säga men han avbröt henne.

”Evelina,” sade han med en helt ny beslutsamhet i rösten och drog tillbaks sin hand.

Han drog djupt efter andan. ”Det känns som om jag fått en chans nu att säga det jag skulle ha sagt för femton år sen men var för feg

för att våga säga till dig då.” Han pausade, samlade kraft och fortsatte: ”Jag vill att du skall veta hur kär jag var i dig då. Jag har aldrig, vare sig förr eller senare varit så kär i någon. Jag kände mig precis som det står i böckerna, knäsvag, rodnande och med bultande hjärta. Varje gång jag såg dig eller bara trodde att jag såg dig blev jag sån. Men du var så fantastisk att jag aldrig kunde tänka mig att du skulle kunna ha varit intresserad av en liten räka som jag.”

”Erik”, började hon men han höll upp en hand för att stoppa henne.

”Evelina, det här är någonting som ätit upp mig inifrån sen dess och jag lovade mig själv att aldrig vara feg igen efter den där kvällen på min examensfest. Kommer du ihåg att vi hade hånglat på fyllan några veckor innan dess? Förmodligen inte. Jag ville berätta då men vågade inte. Jag vågar knappt ens nu, hjärtat bultar som för 15 år sen.” Han tittade henne djupt i ögonen och det var som om han nu var ett par år yngre. ”Det plågade mig länge att jag aldrig ens berättade för dig hur jag kände; aldrig ens gav mig själv en chans att vara med i matchen. Men det känns bra att du nu i alla fall vet. Det känns viktigt.”

”Erik, det var otroligt gulligt sagt, om jag hade vetat ...”, hon tvekade, chockad, visste inte hur hon skulle reagera eller vad hon skulle säga men bestämde sig för att vara ärlig eftersom han hade varit det. ”Jag vill inte såra dig Erik, men vet inte om det hade gjort någon skillnad då. Du var mer som den bror jag inte hade. Jag satt faktiskt just på toaletten och funderade på det. Jag kanske sårar dig när jag säger så men jag tänkte inte på dig som en man på den tiden. Jag har faktiskt svårt att göra det nu till och med efter alla dessa år. Jag minns att jag senare någon gång undrade vad det blivit av dig och om du hade funnit dig tillrätta i det vuxenliv vi gjorde allt för att undfly. Och hela tiden kände du ...”

”Jag visste”, avbröt han igen och tvingade fram ett leende. ”Eller jag anade i alla fall att jag inte hade någon chans. Det var väl därför

jag aldrig vågade. Det spelar ingen roll nu. Du har ett fantastiskt liv utan mig. Våra ägg och spermier hade kanske också dödat varandra och du hade blivit olycklig på grund av mig, vem vet? Det hade smärtat mig mer än något annat jag varit med om.”

Hon skakade sakta på huvudet, tvekade igen. ”Erik, mitt liv är inte fantastiskt. Det är bra, men inte spännande. Det du sa nu är det mest spännande; det mest, hur skall jag säga, romantiska någon sagt till mig på flera år.”

”Romantiskt? Kanske det. Jag kände bara just nu att jag måste berätta detta för dig. Jag vet inte riktigt hur och varför men det känns verkligen som om en sten lättat från mitt bröst”

Hon tittade på honom, undersökande, letande efter tårar i hans ögonvrår utan att finna några. ”Du är så annorlunda nu. Vad hände?”

”Livet”, sade han. ”Jag bestämde mig som sagt för att våga leva, våga chansa någon gång där efter min examensfest och livet har verkligen gett mig en hel del tillbaks, både glädje och hårda smällar. Så jag är dessutom skyldig dig ett tack för det är ju, som du förstår nu, till stor del din förtjänst att jag blivit den jag är.”

”För all del. Men jag tror inte att jag kunnat påverka dig så mycket.”

Han ryckte på axlarna. ”Nej, man kan väl aldrig veta sånt.”

”Och vad händer nu?” frågade hon.

”Jag vet inte, inget speciellt. Jag åker i alla fall tillbaks till Nya Zeeland”, svarade han, pausade, hittade inget mer att säga. Han vände sig om och plockade upp sin jeansjacka, fiskade fram ett visitkort ur fickan, drack ur den sista champagnen i glaset. ”Tack för champagnen Evelina. Jag måste vidare; har ett par ärenden att utträta.”

”Vi borde hålla kontakten, Erik.”

Han böjde sig ner, kramade henne och gav henne en lätt kyss på kinden.

”Skicka mig ett email!” Han rätade på sig igen, log, tvekade en sekund men singlarde sen ner visitkortet på bordet. ”Jag lovar att svara! Eller, varför inte, kom och hälsa på om du har vägarna förbi Nya Zeeland.”

”Lova inte för mycket!” skrattade hon. ”Jag kanske står där utanför din dörr en vacker vårdag.”

”Det tror jag när jag ser det. Det var roligt att se dig igen i alla fall. Sköt om dig och var lycklig Evelina,” sade han, log, vände sig om och gick mot utgången. Han kände sig fri och lätt på ett sätt han inte gjort på mycket länge.

”Du med Erik”, svarade hon hans rygg.

Utan att vända sig viftade han hej då med handen över huvudet, öppnade dörren och försvann ut i myllret på gatan. Hon satt kvar ett tag, sippade på den sista champagnen och drömde sig tillbaks en stund till de sorglösa studieåren då livet bara var på lek. Ja, ja, då var då och nu är nu, tänkte hon och reste sig upp för att gå hon också. Hon tog visitkortet, tittade som hastigast på det; tittade en gång till och drog efter andan. Hon satte sig igen, Vad i all världen skall detta betyda, tänkte hon: ’Breeding of Arabian Thoroughbreds.’ Hon kunde ju ha fel, hennes skolengelska var ju inte perfekt men visst stod det: ’Evelina Ranch, Uppfödning av Arabiska fullblod, Erik Berg VD’.

En kall kår ilade ner längs ryggraden på henne. Mötet nyss kom plötsligt i en ny dager. Tankarna virvlade runt i hennes huvud. Var det över huvudtaget en slump? Han kunde säkert vara en psykopat. Hade han i så fall planerat allt noga och följt efter henne hit? Han måste ju ha förstått att hon skulle läsa visitkortet och se att han ägde en hästgård uppkallad efter henne. Ville han att hon skulle bli imponerad, rädd, avundsjuk eller vad ville han? Hon tittade ut mot entrén, kände sig lite yr, satte en hand mot pannan och slöt ögonen.

Plötsligt visste hon att hon måste åka till Nya Zeeland. Jag hittar säkert en bra konferens om mediciner till får där som jag kan ha som förevändning för att åka själv, tänkte hon.

Hon öppnade ögonen igen, reste sig beslutsamt drack den sista skvätten champagne direkt ur flaskan och mumlade tyst för sig själv. ”Erik din jävel, du har stulit mina drömmar. Tro inte att du skall få ha dem i fred!”